

WWF Verdens naturfond
Postboks 6784 – St. Olavs plass
0130 Oslo
Org.nr.: 952330071MVA
Tlf: 22 03 65 00
post@wwf.no
www.wwf.no
facebook.com/WWFVerdensnaturfond

Oslo, 09.10.2024

Til Finanskomiteen

Høringsinnspill fra WWF Verdens naturfond til Finanskomiteen

Vi står midt i en klimakrise og en naturkrise. I statsbudsjettet for 2025 må politikerne stanse tapet av verdifull natur, krympe fotavtrykket fra produksjon og forbruk, og sette fart på omstillingen. Dessverre leverer ikke forslaget til statsbudsjett for 2025 de løsningene vi trenger.

WWF Verdens naturfond har derfor følgende innspill til Finanskomiteen vedrørende de kapitler som er fordelt til komiteen:

Økning av CO2-avgiften for petroleumsvirksomhet med 50% utover prisstigning

Sokkeldirektoratet anslår at utslippene fra petroleumsvirksomheten kun vil bli redusert med 38% innen 2030, godt under målsetningen om 50%. I Grønn bok er CO2-avgiften et hovedvirkemiddel for å gjennomføre større utslippskutt fra næringen, men petroleumsnæringen skånes for en økning i CO2-avgift. Samtidig har kvoteprisen gått kraftig ned slik at karbonprisen petroleumsnæringen nå står ovenfor er lavere enn i 2023. For å sikre utslippskutt i tråd med målsetningen for næringen bør CO2-avgiften for petroleumsvirksomhet derfor få en betydelig økning, utover prisstigning.

Budsjettforslag: Øke CO2-avgift på petroleumsvirksomhet med 50% ut over prisstigning, **Kap. 5508, post 70: – 4 000 mill. kr**

En omstillingsavgift er nødvendig for å sikre den grønne omstillingen i Norge

En omstillingsavgift på produksjon av olje og gass er nødvendig for å sette fart på det grønne skiftet og for å redusere den stadig økende klimarisikoen for norsk økonomi. Konkret vil en omstillingsavgift senke klimarisiko ved å begrense utbygging av olje- og gassprosjekter med usikker lønnsomhet, gi direkte utslippskutt fra norsk sokkel, og gi betydelige provenyinntekter som kan bidra til å finansiere kostbare satsinger innenfor eksempel havvind.

Verbalforslag: Stortinget ber Regjeringen legge frem et forslag til omstillingsavgift på produksjon av olje og gass i revidert nasjonalbudsjett.

Vi jobber for å stanse naturødeleggelse og skape en framtid der mennesker lever i harmoni med naturen.
sammen for naturen wwf.no

Økning av CO2-avgiften i ikke-kvotepliktig sektor ihht målsetning om 50% kutt

Dagens CO2-avgift er ikke tilstrekkelig for å oppfylle dagens vedtatte nasjonale klimamål. Grønn bok viser at størsteparten av utslippskuttene utredet av Miljødirektoratet for å nå 50% kutt i 2030 i ikke-kvotepliktig sektor trolig ikke vil bli utløst av gjeldende politikk. Ytterligere opptrapping av CO2-avgift vil være den mest effektive og treffsikre løsningen for å redusere utslipp, da det vil ta de mest kostnadseffektive kuttene og gi næringslivet valgfrihet til egnede og langsiktige løsninger. Det bør i tillegg utredes en økning i CO2-avgift for perioden etter 2030, slik at vi i dag sender tydelige og langsiktige signaler som tillater næringslivet gode nok rammebetingelser for å gjøre investeringene vi trenger for fremtiden.

Verbalforslag: Øke CO2-avgiften i ikke-kvotepliktig sektor ihht målsetning om 50% kutt.

Skjerping av CO2-avgift som virkemiddel for å nå mål om 50% utslippskutt uten økt innblanding av biodrivstoff

Regjeringens budsjett benytter biodrivstoff som løsning for å ta majoriteten av norske utslippskutt innen 2030. Miljødirektoratets egen analyse viser at kostnader for økt bruk av avansert biodrivstoff er 4700 – 7000kr tonnet. Det er trolig langt høyere enn å utløse tilsvarende kutt ved skjerpet CO2-avgift. Det er også kortsiktig sammenliknet med langsiktige nullutslippsløsninger som elektrifisering og grønt hydrogen. Videre bidrar det til økt press på natur og matjord, spesielt hvis konvensjonelt biodrivstoff laget på palmeolje eller mat-avlinger benyttes.

Verbalforslag: Stortinget ber Regjeringen legge til grunn at det nasjonale klimamålet om 50% utslippskutt skal nås uten økt innblanding av biodrivstoff.

Skatte- og avgiftsvirkemidler for å fremme sirkulær økonomi

Det må utredes hvordan skatte- og avgiftsvirkemidler kan bidra til å redusere forbruket av jomfruelige naturressurser, både fornybare og ikke-fornybare, med fokus på dem med høyest fotavtrykk. Bruk av sekundære ressurser og opprettelse av verdikjeder for restmaterialer skal fremmes. Dyrere råvarer kan kompenseres gjennom andre avgiftsletter i et helhetlig perspektiv, som f.eks. arbeidsgiveravgift.

Verbalforslag:

Det utredes forslag til skatte- og avgiftsvirkemidler som bidrar til en overgang til en mer sirkulær økonomi.

Det utredes hvordan sirkulærøkonomi skal bidra til økonomisk vekst som er konsistent med aktuelle målsetninger på natur og klima.

Skatt eller avgift på plastemballasje

Det bør innføres en økomodulert skatt på plastemballasje med en skattesats som økes gradvis, og hvor flere plastkategorier inkluderes over tid. En skatt på plastemballasje vil være avgjørende for at Norge når målet om 55% gjenvinningsgrad på plastemballasje i 2030. En ny WWF-rapport viser at innføring av en skatt på plastemballasje i Norge vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt, og vil kunne spare samfunnet for 4 mrd. kroner til opprydning av marin forsøpling.

Verbalforslag: Stortinget ber Regjeringen legge frem et skatte- eller avgiftsforslag på plastemballasje i revidert nasjonalbudsjett.

Økologisk kompensasjon

Det bør innføres en ordning for obligatorisk natur- eller økologisk kompensasjon ved utbygginger. En slik kompensasjon kunne organiseres som et utbyggerbidrag, jf. pågående arbeid i Kommunal- og distriktsdepartementet, med revisjon av plan- og bygningsloven om grunneierfinansiering av infrastruktur, utbyggingsavtaler mv. Kompensasjonen må øremerkes restaurering av natur, eksempelvis organisert gjennom et regionalt fond. Det vil være avgjørende at man opprettholder og styrker andre begrensende arealpolitiske virkemidler, slik at en kompensasjonsordning ikke erstatter andre virkemidler, men blir et supplerende virkemiddel for areal- eller naturnøytralitet.

Verbalforslag: Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag om økologisk kompensasjon for nedbygging av natur i revidert nasjonalbudsjett.

Avvikle miljøskadelige subsidier

Norge har i Naturavtalen forpliktet seg til å identifisere alle miljøskadelige subsidier innen 2025 og innen 2030 å eliminere dem. Potensialet for å redusere kostnader og miljøskader ved å fjerne slike subsidier er stort i Norge, blant annet illustrert av en ny rapport fra Menon Economics og WWF.

Verbalforslag: Regjeringen utarbeider en plan for utfasing og omlegging av identifiserte miljøskadelige subsidier.

Politisk behandling av Grønn bok

Stortinget har bedt regjeringen om å i løpet av våren 2024 legge frem for Stortinget en oppdatert Klimaplan med konkrete virkemidler som viser hvordan klimamålene i 2030 skal nås. I fraværet av denne planen, bør Stortinget få Regjeringens Klimastatus og –plan (Grønn bok) som en egen sak til politisk behandling.

Verbalforslag: Klimastatus og –plan 2024-2025 (Grønn bok) legges frem for særskilt politisk behandling i Stortinget.

Reversering av miljøskadelige avgiftskutt: 1,36 milliarder mer til klima- og miljøtiltak

For at Norge skal lykkes i å kutte klimagassutslipp må avgiftspolitikken dra i samme retning som klimapolitikken. Regjeringen forslår en rekke avgiftskutt som insentiverer adferd som gjør mer skade på klima og miljø, ikke mindre. Forslagene om å redusere flypassasjeravgiften, trafikkforsikringsavgiften og veibruksavgiften bør reverseres.

Budsjettforslag:

Flypassasjeravgift, **Kap 5561 post 70: - 550**

Veibruksavgift på bensin, **Kap 5538 post 70: - 320**

Veibruksavgift på autodiesel, **Kap 5538 post 71: - 280**

Trafikkforsikring, **Kap 5536 post 72: - 210**

Økning av maksimalt fradrag for gaver til frivillige organisasjoner

Regjeringen må sikre forutsigbare rammer, stabil finansiering og politisk støtte til frivillig og ideell sektor. WWF støtter Fundraising Norge sine verbalforslag på skattefradrag for frivillige og ideelle organisasjoner og viser til Fundraising Norge sitt høringsinnspill på dette området.

